

[Stensballe.]

foreslaa nedsat, naar første Behandling er tilendebragt.

Hvad angaar det tredie Lovforslag, om midlertidig Udvidelse af Retten til Understøttelse fra statsanerkendte Arbejdsløsheds-kasser, kan jeg i det væsentlige, som jeg sagde straks, henholde mig til mine Udtalelser i Fjor og til de Udtalelser, der faldt i det andet høje Ting derom; den højtærede Minister har jo gjort Rede for Forslaget. Jeg finder dog Anledning til at nævne, at Antallet af dem, der er faldet for 10 Maaneders-Bestemmelsen, efter hvad der oplystes i det andet høje Ting, er nedbragt fra i Fjor til i Aar. Pr. Juni 1934 er det opgivet til omkring 20 000, men efter Oplysninger, der foreligger pr. ultimo November, skal det være nedbragt til 12 000. Dette synes ikke at være en yderligere Grund, ud over hvad der eksisterede i Fjor, til at gennemføre Forslaget.

Med Hensyn til de Arbejdere, som ikke kan faa Understøttelse paa Grund af 26 og 39 Ugers-Bestemmelsen, gør jeg opmærksom paa, at disse Bestemmelser er gamle. Det er Bestemmelser, som allerede fandtes, forinden de statsunderstøttede Arbejdsløsheds-kasser blev oprettet, som endogsaa i skærpet Form fandtes i de før den Tid oprettede Fagkasser. Naar de fandtes der, tør man vel mene, at det ikke blot var af økonomiske Grunde, men at det tillige var af moralske Grunde.

Disse Bestemmelser er heller aldrig udgaet af nogen Arbejdsløshedslov, de er blevet vedtaget i Rigsdagen og eksisterer altsaa endnu, og jeg vilde tro, at det saavel af økonomiske Grunde — for Kasserne og for Staten — som af moralske Grunde vilde være højst uheldigt, om de udgik. Hvis der skulde være Tale om, at der kunde dispenseres fra disse Bestemmelser paa tilsvarende Maade, som der dispenseres fra 10 Maaneders-Bestemmelsen, saa maatte det efter min Opfattelse være Kasserne, der selv tog Affære; det maatte ikke være som efter dette Lovforslag, at Kasserne ekstraordinært skulde bære en Fjerdepart, Staten Resten. Jeg kan ikke se andet, end at skal den fornødne Kontrol kunne føres, bør man overlade saadant til Kasserne, saa at de selv, hvis de kan faa Raad til det, overtager denne Opgave, hvad de ikke synes at have Tanke om nu, skønt Kasserne ligger med store Midler, vistnok saadan noget som 60 Mill. Kr., hvoraf maaske en Formueforøgelse paa 25 Mill. Kr. er fremkommet i Aar. Jeg erkender dog, at der ogsaa er store Opgaver for Kasserne, og jeg skal ikke

have noget imod, at de er saa vel konsoliderede — det er selvfølgelig til Nytte baade for Staten, for Kasserne, for Arbejderne selv og for Kommunerne. Med Hensyn til den Støtte, der kan gives Kommunerne herigennem, maa jeg indtage samme Standpunkt som i Fjor, at det, der kan naas, er et relativt lille Beløb i Forhold til, hvad Socialreformen i det hele har lagt over paa Kommunerne.

Jeg ser derfor ikke i Aar nogen større Grund til at vedtage dette Lovforslag, end der var i Fjor. Vi er selvfølgelig villige til at overveje Lovforslaget i et Udvalg, og jeg vil, naar første Behandling er tilendebragt, tillade mig at foreslaa, at alle de tre Lovforslag, som faktisk hører saa nøje sammen, henvises til Behandling i et og samme Udvalg.

A. Johansen: Saa længe Nødhjælpsarbejde har eksisteret, har Spørgsmaalene om dets Vilkaar til Stadighed medført Vanskeligheder. Det gælder baade Arbejdets Karakter og dets Udførelse. Med Hensyn til Arbejdets Karakter har Danmark sammenlignet med andre Lande kun meget faa Muligheder, naar den Regel skal opretholdes, at kun Arbejde, der ellers ikke for Tiden skulde have været udført, kan udføres som Nødhjælpsarbejde. Næsten alt det Arbejde, der udføres som Nødhjælpsarbejde, har været mere eller mindre paakrævet; man har søgt at lempe sig efter Forholdene. Eksempelvis skal jeg nævne, at man i de Udvalg, der har beskæftiget sig med dette, har været saa langt ude, at man som Nødhjælpsarbejde har anerkendt Skærveslagning, som en Kommune skulde have udført til eget Brug, naar Skærverne blot ikke skulde bruges det samme Aar. Næste Aar har man saa taget Slagning af de Skærver, man behøvede det følgende Aar, som Nødhjælpsarbejde, hvorved faktisk Arbejde, der var i høj Grad paakrævet, gled ind under Nødhjælpsarbejde. Naar Nødhjælpsarbejdet alligevel kun har haft ringe Betydning, maa Aarsagen ligge i, at de Tilskud, der blev ydet, var for smaa til at sætte noget virkeligt i Gang. Dertil kommer det Skuffesystem, som opstod ved, at man fik 20 pCt. i Tilskud af Arbejdsløshedsfonden, medens der til denne skulde afleveres 15 pCt. af Lønnen. Lad være, at disse 15 pCt. skulde tages fra Arbejderne, det virkede alligevel som et Skuffesystem, hvor man gav det Udseende af, at Arbejdsløshedsfonden gav et Tilskud paa 20 pCt., skønt den i Virkeligheden kun betalte 5 pCt. Ved Lovændringen i 1932 forøgede